USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy (soudce zpravodaj), Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatele: **P. N.**, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov, Mírov 27, za účasti: **Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se stížnosti na „porušení práva volit" ve volbách do třetiny Senátu Parlamentu České republiky konaných ve dnech 2. a 3. října 2020 (I. kolo) a ve dnech 9. a 10. října 2020 (II. kolo),

takto:

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Navrhovatel doručil Nejvyššímu správnímu soudu dne 19. října 2020 návrh, který označil jako „*žalobu na porušení práva volit postupem Vězeňské služby ČR v senátních volbách (volební okrsek Přerov)*". Uvedl, že je rodilým Přerovanem a v Přerově má hlášen trvalý pobyt, toho času (od r. 2016) se však nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Mírov. Účast ve volbách považuje nejen za své ústavní právo, ale přímo za svou povinnost. Z tohoto důvodu navrhovatel spolu s dalšími vězni podepsal ve Věznici Mírov příslušný dokument. Potud považuje postup vězeňské služby za bezvadný, neboť se dotázala vězňů, zda chtějí volit, a získala jejich stanovisko. Navrhovatel však následně (na rozdíl od jiných vězňů) neobdržel volební lístky pro obvod č. 66, Olomouc, v němž se nachází Věznice Mírov. Namítá, že vězeňská služba se nijak nepokusila zajistit výkon jeho volebního práva, např. pomocí voličského průkazu, a to navzdory skutečnosti, že navrhovatel svůj zájem účastnit se voleb deklaroval. Vzhledem k nouzovému stavu navrhovatel akceptuje, že jeho volební právo „propadlo" a spokojí se s konstatováním jeho porušení a finanční náhradou, neboť to příslušnou organizační jednotku státu (Vězeňskou službu ČR) vyjde levněji než opakování voleb.

[2] Vězeňská služba ČR, Věznice Mírov, které Nejvyšší správní soud zaslal podání navrhovatele k vyjádření, uvedla, že volby ve věznici proběhly řádně a v souladu se všemi právními normami. Navrhovatel nebyl na svých právech nijak krácen. Byl seznámen s písemností „Informace k volbám", která mu byla předložena a v níž jsou popsány základní informace o procesu voleb ve Věznici Mírov. Své seznámení s touto informací navrhovatel stvrdil svým podpisem. Dále byl navrhovatel nepřímo seznámen s písemnostmi „Volby" a „Volební obvod č. 66", které byly vyvěšeny na nástěnce oddílu věznice, k níž měl

navrhovatel bezprostřední přístup. Stěžejní je, že navrhovatel nemá ve volebním obvodu č. 66 hlášen trvalý pobyt, a tudíž v něm ani nemohl volit.

[3] Soud dospěl k závěru, že návrh není projednatelný.

[4] Podle § 87 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „zákon o volbách"), se může každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl senátor volen, domáhat podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta ochrany u soudu. Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování (§ 87 odst. 3 zákona o volbách). Návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb (§ 87 odst. 4 zákona o volbách). Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta (§ 87 odst. 5 zákona o volbách).

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 10. 2020, č. j. Vol 5/2020-7, vyzval navrhovatele k odstranění vad návrhu. Konkrétně jej vyzval, aby formuloval zákonem přípustný výrok rozhodnutí (*petit*), jehož vydání se domáhá, jinak bude jeho návrh odmítnut. V odůvodnění usnesení soud zdůraznil, že podle § 87 odst. 2 zákona o volbách se navrhovatel může podáním návrhu domáhat *neplatnosti hlasování*, *neplatnosti voleb* nebo *neplatnosti volby kandidáta*. Tuto pasáž soud v odůvodnění usnesení pro větší srozumitelnost zvýraznil tučným písmem.

[6] V podání ze dne 22. 10. 2020 navrhovatel uvedl, že „*návrh petitu rozhodnutí je poněkud problematický*", neboť se nemůže domáhat porušení práv i ostatních „ošizených" vězňů, a proto navrhuje následující petit: „*Postupem Vězeňské služby ČR, jež nepředala údaje o voličích a navrhovateli příslušným obecním úřadům za účelem zapsání do zvláštního voličského seznamu, došlo k porušení práva minimálně navrhovatele, garantovaného čl. 21 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, a to v rozporu s čl. 24 Jedenácti evropských vězeňských pravidel; a to práva volit ve volbách do Senátu Parlamentu ČR*." V podání ze dne 23. 10. 2020 navrhovatel dále doplnil informace týkající se ostatních vězňů a navrhl jako důkaz jejich svědecké výpovědi.

[7] Navrhovatel ve svém návrhu neuvedl, jakého výroku rozhodnutí, který zákon o volbách připouští, se domáhá. Jinými slovy nenaformuloval *zákonem přípustný* petit. V souladu s § 87 odst. 2 zákona o volbách neupřesnil, zda se u soudu domáhá neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta. Naopak výslovně formuloval petit, který zákon o volbách nepřipouští (konstatování porušení volebního práva). Navrhovatel tak i přes poučení soudu trvá na návrhu, který § 87 odst. 2 zákona o volbách neumožňuje. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že za této situace nemůže spekulativně domýšlet, čeho se navrhovatel ve smyslu zákona o volbách chce domoci, neboť by tím přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci jeho zástupce (advokáta).

[8] Soud proto návrh odmítl, neboť nejsou splněny podmínky řízení a tento nedostatek nebyl přes výzvu soudu odstraněn [§ 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.")]. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s.,

podle kterého nemá v řízení ve věcech volebních žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2020

Tomáš Langášek
předseda senátu